

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00454/2016-ERU

Praha 23. listopadu 2016

Č. j. 00454-12/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-00454/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 21. ledna 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 5. srpna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Karviná, na ulici Rudé armády č. 489/16 strojně zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Nasazení DPS v okruhu HPS 649 - SO 01 Přeložka SRT a Nasazení DPS v okruhu HPS 649 - SO 02 Přípojka SRT pro Czech Plastic Production“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01316.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01316.

Odůvodnění

I. Úvod, kontrolní zjištění, skutkový stav

Dne 7. září 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, ke kterému došlo dne 5. srpna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Karviná, na ulici Rudé armády č. 489/16 v důsledku provádění zemních prací v souvislosti s realizací stavby „Nasazení DPS v okruhu HPS 649 - SO 01 Přeložka SRT a Nasazení DPS v okruhu HPS 649 - SO 02 Přípojka SRT pro Czech Plastic Production“ (dále jen „stavba“). V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 25. listopadu 2015 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 07806-10/2015-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07806/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 13. ledna 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto v souladu s ust. § 150 správního řádu vydal dne 21. ledna 2016 příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 21. ledna 2016. Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Z protokolu o kontrole bylo zjištěno, že práce na stavbě prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele této stavby, a to na základě objednávky č. [REDAKCE] ze dne 2. července 2014.

Dne 5. srpna 2014 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Karviná, na ulici Rudé armády č. 489/16 při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození plynárenského zařízení, a to středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje - bagru. Poškození plynárenského zařízení bylo taktéž zaznamenáno do stavebního deníku, a to na list č. [REDAKCE].

Účastník řízení kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 27. října 2015 sdělil, že zástupce společnosti EVČ Morava pan Petr Bubník určoval průběh prací na stavbě a účastníka řízení neseznámil s uložením středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 vedoucí k objektu na ulici Rudé armády č. 489/16, o které věděl. Zemina se skládala z velkého množství kameniva (zásyp různorodého materiálu), proto musel být použit traktobagr NewHolland. Plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou folií, ani obsypáno pískem. Samotné výkopové práce prováděl účastník řízení osobně, a to na základě objednávky. Účastník řízení dále uvádí, že po poškození plynárenského zařízení byla ihned přivolána zástupcem společnosti EVČ Morava (stavbyvedoucím) poruchová služba správce plynárenského zařízení, která plynárenské zařízení opravila.

Jak vyplývá z podkladů ve spise, respektive z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 5. srpna 2014 a protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. 39/2014 ze dne 7. srpna 2014, v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 401 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut a dále k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Ze získaných podkladů je dále zřejmé, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje – traktorbagru NewHolland.

II. Průběh správního řízení v prvním stupni

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07806/2015-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto dne 21. ledna 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 00454-3/2016-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 21. ledna 2016.

Dne 26. ledna 2016 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze dne 26. ledna 2016 označený jako „Odvolání“, který byl správním orgánem v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu posouzen dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Účastník řízení v podání uvedl, že podává odpor proti příkazu, neboť (i) v uvedený den prováděl výkop horkovodu v hloubce cca 1,5 – 1,7 m, přičemž vykopávaná zemina byla složena z kamení i o průměru větším než 0,5 m a jílu, přičemž nebylo možné postřehnout změnu struktury zeminy při prováděných zemních pracích, (ii) souběžně s horkovodem vedl hlavní řad plynovodu a účastník řízení nebyl informován stavbyvedoucím o tom, že se v místě prováděných zemních prací nachází plynovodní přípojka IPE DN 32. Závěrem účastník řízení uvádí, že z uvedených důvodů považuje shora uvedený příkaz Úřadu za nesprávný, když Úřad v tomto nezohlednil účastníkem řízení tvrzené skutečnosti.

Dne 11. února 2016 odeslal správní orgán účastníku řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se, č. j. 00454-5/2016-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 11. února 2016.

Účastník řízení využil svého práva a dne 18. února 2016 zaslal Úřadu podání s názvem „vyjádření ke kontrolnímu spisu sp. zn. 07806/2015-ERU“, kde ve stručnosti uvedl, že vytyčení plynárenského zařízení probíhalo dne 11. června 2014, a že vzhledem k tomu, že začal provádět zemní práce až 2. července 2014, tak se tohoto vytyčení nemohl zúčastnit. Dále konstatuje, že objednatel zemních prací p. [REDAKCE], popř. stavbyvedoucí p. [REDAKCE], byl povinen účastníkovi řízení předat informace o veškerých podzemních sítích. Přičemž existence poškozené plynovodní přípojky účastníkovi řízení nebyla oznámena. Dále uvádí, že pokuta, která mu byla shora specifikovaným příkazem udělena, je pro něj likvidační

a považuje ji za nemorální.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na vyjádření účastníka řízení v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které má k dispozici pro vedení tohoto správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona.

III. Rozhodnutí v prvním stupni

Úřad rozhodl v prvním stupni a dne 12. dubna 2016 vydal rozhodnutí, č. j. 00454-7/2016-ERU, kterým uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši 10 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání správního deliktu dle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Rozhodnutí bylo účastníkovi řízení doručeno dne 12. dubna 2016.

IV. Řízení o rozkladu

Účastník řízení podal proti vydanému rozhodnutí, č. j. 00454-7/2016-ERU dne 27. dubna 2016 rozklad, označený jako „Odvolání vůči výši uložené pokuty“, nicméně z obsahu jeho podání je zřejmé, že rozklad směřuje vůči všem výrokům napadeného rozhodnutí, tedy i proti výroku o vině, neboť s napadeným rozhodnutím nesouhlasí.

Účastník řízení konkrétně namítal, že:

- 1) stavbyvedoucí p. ██████ mu nesdělil, že se v místě prováděných zemních prací nachází následně poškozená středotlaká plynovodní přípojka IPE DN 32, přestože dle účastníka řízení o této přípojce věděl
- 2) vzhledem k tomu, že účastník řízení nevěděl o existenci poškozené středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, nemohl práce vůbec provádět v ochranném pásmu plynárenského zařízení, neboť neměl tedy ani povědomí o ochranném pásmu
- 3) eventuálně žádá o rozložení pokuty na splátky z toho důvodu, že jeho současný příjem (důchod) činí v současnosti pouze cca 10 000 Kč, neboť jeho zdravotní stav mu nyní neumožňuje pracovat

Druhostupňový (odvolací) orgán vydal dne 29. srpna 2016 rozhodnutí, č. j. 00454-11/2016-ERU, kterým rozhodl o zrušení prvostupňového rozhodnutí, č. j. 00454-7/2016-ERU a vrácení věci Úřadu k novému projednání. V uvedeném rozhodnutí druhostupňový orgán mimo jiné uvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí nespĺňuje základní předpoklady zákonnosti, tedy zejména postrádá přezkoumatelnou správní úvahu, a proto je dle druhostupňového orgánu nezbytné, aby Úřad v rámci nového projednání vypořádal změnu energetického zákona, ke které došlo s účinností od 1. ledna 2016, dále vypořádal námítku ohledně likvidační výše pokuty a současného zdravotního stavu účastníka řízení a jeho momentálních příjmů a některé další skutečnosti.

Správní orgán v rámci nového projednání věci s ohledem na průběh správního řízení v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které má k dispozici pro vedení správního řízení a následné

vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona.

V. Právní hodnocení

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchaní správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních (mimo jiné) vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu, nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu i mimo něj tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu i mimo něj počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom,

že to byl právě účastník řízení, kdo osobně prováděl dne 5. srpna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Karviná, na ulici Rudé armády č. 489/16 zemní práce v souvislosti s realizací stavby, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, ostatně účastník řízení tuto skutečnost ani nikterak nepopírá.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení a jeho bezprostřední blízkosti a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu a jeho bezprostřední blízkosti prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Tato skutečnost musí být známa každé osobě, když znalost právních předpisů se obecně předpokládá.

V rámci správního řízení správní orgán zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení nebyla účastníkovi řízení známa, neboť mu stavbyvedoucí p. ██████ sdělil, že se v místě provádění zemních prací poškozené plynárenské zařízení nenachází, a že zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl prostřednictvím zemního stroje.

Vzhledem však k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v bezprostřední blízkosti plynovodu, o jehož existenci prokazatelně věděl, musel si být vědom alespoň možné existence plynárenského zařízení (plynovodní přípojky) v zájmovém území stavby. Povinností každého, kdo provádí zemní práce, je před samotným započítím těchto prací obstarat si informace o umístění podzemních sítí. Účastník řízení se však spolehl toliko na nesprávné informace od stavbyvedoucího. Vzhledem k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce jako fyzická osoba podnikající, měl činit i další aktivní kroky tak, aby si spolehlivě zjistil přesné uložení podzemních sítí. V úvahu v tomto případě připadá například vyžádání si stanoviska k existenci sítí (v tomto případě od stavbyvedoucího), či vytyčovacího protokolu nebo orientační mapy podzemních sítí, či jiných relevantních informací, což však účastník řízení neučinil a lze tak konstatovat, že nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona.

K námitkám, které účastník řízení v průběhu správního řízení uplatnil, správní orgán uvádí, že není možné se vyvinít poukazem na případnou soukromoprávní odpovědnost jiné osoby, v tomto případě na tvrzenou odpovědnost zástupce společnosti EVČ Morava, s.r.o., pana ██████, který měl účastníkovi řízení sdělit, že se v daném místě nenachází středotlaká plynovodní přípojka, či objednatele prací pana ██████, neboť charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V praxi to znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti

a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Byl to tedy účastník řízení, kdo zemní práce prováděl a kdo je tedy i odpovědný za případné narušení některé z inženýrských sítí.

Ohledně námitky účastníka řízení, že vzhledem k tomu, že nevěděl o plynovodní přípojce a nemohl tudíž vykonávat zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, správní orgán prvního stupně uvádí, že dle ust. § 68 odst. 1 vzniká ochranné pásmo dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Ochranné pásmo poškozeného plynárenského zařízení tedy vzniká ze zákona a subjektivní vědomost či nevědomost účastníka řízení o jeho existenci na tuto skutečnost nemá žádný vliv.

Tvrzení účastníka řízení, že zemní práce bylo nutné provádět prostřednictvím traktorbagru NewHolland a nikoli ručně tak, jak obvykle stanovuje správce plynárenského zařízení, nemůže obstát, neboť Úřadu je z jeho praxe známo, že většina subjektů si před zahájením zemních prací obstará stanovisko správce plynárenského zařízení k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území, nechá si vytyčit plynárenské zařízení v terénu, dodrží podmínky stanovené správcem plynárenského zařízení pro provádění stavebních činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení a nepoškodí svou stavební činností plynárenské zařízení. Správní orgán podotýká, že je věcí účastníka řízení, jakým způsobem koná zemní práce v ochranných pásmech energetických zařízení, nicméně musí být připraven nést následky za své případné protiprávní jednání.

Účastník řízení dále namítal, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou fólií, ani obsypáno pískem. Uvedené námitky shledává správní orgán jako nedůvodné, jelikož celý prostor okolo plynárenského zařízení 1 m na obě strany od půdorysu je chráněn ochranným pásmem, a to bez ohledu na opatření ochrannou fólií, či obsypání pískem, a veškeré práce v této oblasti je třeba provádět ručně a s maximální opatrností. Správní orgán prvního stupně však, v souladu s vysloveným právním názorem odvolacího správního orgánu, tyto okolnosti vyhodnotil jako polehčující okolnosti a z toho důvodu také účastníkovi řízení byla snížena uložená pokuta.

Skutečnost, že došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi, byla správním orgánem prvního stupně zjištěna z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 5. srpna 2014 a jedná se o skutečnost, o níž není mezi Úřadem a účastníkem řízení sporu, přičemž tento následek hodnotí správní orgán prvního stupně jako málo závažný a z tohoto pohledu tak hodnotí i závažnost spáchaného správního deliktu jako nízkou, což se promítlo i do výše uložené pokuty.

Správní orgán prvního stupně dále uvádí, že správní spis sice obsahuje stanovisko k existenci sítí a protokol o vytyčení, nicméně, jak je již výše uvedeno, účastník řízení s těmito dokumenty nebyl seznámen, což správní orgán prvního stupně hodnotí ve vztahu k okolnostem, za nichž byl předmětný správní delikt spáchán, jako přitěžující okolnost.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1

písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Vzhledem k tomu, že k naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu dle energetického zákona postačí toliko ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenského zařízení a v daném případě došlo nikoli k ohrožení, ale přímo k porušení plynárenského zařízení, je z této okolnosti zcela zřejmé, že jednání účastníka řízení tedy naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně a s maximální opatrností s využitím dostupných technických opatření pro zabránění poškození v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Případně pokud by účastník řízení činil další aktivní kroky k tomu, aby si zjistil existenci a polohu poškozeného plynárenského zařízení, jak je již zmíněno výše. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké

závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

V tomto případě je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení. Při hodnocení těchto okolností je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

V řízení bylo prokázáno, že si účastník řízení před zahájením zemních prací neobstaral od stavbyvedoucího či svépomocí stanovisko k existenci sítí, ani vytyčovací protokol, proto k těmto okolnostem přihlédl správní orgán prvního stupně jako k přitěžujícím okolnostem.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž došlo k úniku 401 m³ zemního plynu do ovzduší po dobu 20 minut, což správce plynárenského zařízení v protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 7. srpna 2014 klasifikoval jako masivní únik, k čemuž správní orgán přihlédl jako k mírně přitěžující okolnosti. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi, což vypovídá o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k mírně polehčující okolnosti.

Skutečnost, že plynárenské zařízení bylo dle tvrzení účastníka řízení uloženo v rozporu s příslušnými technickými normami, se nepodařilo ověřit, ani vyvrátit, a proto, s ohledem na zásadu in dubio pro reo, k této okolnosti přihlédl správní orgán jako k polehčující okolnosti.

Účastník řízení, a to zejména s ohledem na své profesní zaměření, kdy podniká v oboru provádění výkopových prací z povahy věci běžně kolidujících s plynárenskými a jinými síťovými zařízeními, se nemůže spokojit s tím, že od stavbyvedoucího neobdrží souhlas provozovatele distribuční soustavy a protokol o vytyčení plynárenského zařízení a proto nemá za takových okolností přistoupit k provádění výkopových prací, nýbrž, má činit aktivní kroky k obstarání si těchto podkladů pro svou činnost, ať již prostřednictvím stavbyvedoucího nebo svépomocí, v opačném případě na sebe jakožto fyzická osoba podnikající, provádějící tyto práce, přejímá riziko z případného porušení plynárenského zařízení.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Pokud účastník řízení namítá svojí platební neschopnost, způsobenou mu neproplacením faktury ze strany jeho objednatele a nízkým příjmem představovaným

důchodem, a dále poukazuje na svůj neuspokojivý zdravotní stav, lze v případě již pravomocného uložení pokuty podat žádost o stanovení splátkového kalendáře, za splnění podmínek stanovených zvláštním zákonem.

Pokud jde o neuhrazenou pohledávku účastníka řízení, správní orgán konstatuje, že se jedná o soukromoprávní záležitost účastníka řízení, přičemž soukromoprávní vztahy nemají vliv na existenci veřejnoprávní odpovědnosti účastníka řízení na předmětný správní delikt.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán prvního stupně proto přihlédl k tomu, že účastník řízení se momentálně nachází v neuspokojivém zdravotním stavu a jeho současný příjem je nyní představován toliko důchodem a tyto okolnosti, v souladu s vysloveným právním názorem odvolacího správního orgánu, při určení výše pokuty zohlednil jako polehčující.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Správní orgán má za to, že uložená pokuta tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán současně poznamenává, že nelze ani v případě správního trestání podnikající fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad, když mu byla uložena pokuta nižší než jedna čtvrtina průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice. Nadto správní orgán dále poznamenává, že pokuta udělená ve výši, jaká je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech a tedy i v souladu se zásadou legitimního očekávání.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou.

Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení